

Tampereen kaupunki, hyvinvointipalvelujen kehittämissyksikkö

KOKEMUKSIA GERONTOLOGISEN SOSIAALITYÖN JA EHKÄISEVÄN VANMHUSTYÖN KEHITTÄMISESTÄ

- 1. Elonpolkuja verkostotyö**
- 2. Tampereen Gero-hanke**

MITEN ELONPOLKUJA ALKOI

TOIMINTA KÄYNNISTYI VUONNA 1999

Aloitteen tekijänä oli Kuntoutuksen asiakaspalvelun yhteistyöryhmä ja kumppaniksi tuli Ikäihmisten vuoden toimikunta (vuosi 1999 oli YK:n ikäihmisten vuosi) ja sitten:

1. Perustettiin yhteinen kolmen hengen työryhmä miettimään miten edistettäisiin ” ikäihmisten toimintakykyä edistävä kuntoutusta”
2. Työryhmä ehdotti (yhdellä A4:lla) laajan yhteistyön käynnistämistä
3. Kysyttiin yhteistyöhalua ja ehdotuksia kirjeellä
 - halua löytyi; mukaan ilmoittautui 36 eri tahoa
4. Kutsuttiin kokous miettimään toiminnan sisältöjä

YHTEISTYÖLLE OLI "TILAUSTA"

Mukaan lähti suuri joukko toimijoita

- Tavoitteet määriteltiin yhdessä
 - Toimintamuodon sovittiin yhdessä
 - Toiminnan perustana on kumppanuus
 - Koordinaattori saatiin sosiaali- ja terveystoimen kehittämisasiästä, vakinainen vakanssi 2001
-
- Ensimmäiseksi muutettiin toiminnan nimi
 - Nimikilpailun tuloksena syntyi

ELONPOLKUJA

Iloa, vireyttä ja hyvää oloa ikäihmisille

Yhteistyössä nyt mukana:

- 27** Eläkeläis-, veteraani ja vanhustyön järjestöä
- 12** Kansanterveys-, vammais- ja vapaaehtoistyön järjestöä
- 5** Oppilaitosta tai vastaavaa
- 7** Tampereen kaupungin toimintayksikköä
- 13** muuta toimijaa

yhteensä **63** yhteistyökumppania

VERKOSTON TUNNUSMERKKEJÄ (Paavo Viirkorven mukaan)

- toisiaan täydentävät edut
- vastavuoroinen vaihto
- tasavertaisuus
- välitön vuorovaikutus
- luottamuksellinen, sitoutunut yhteistyö
- epä-/puolivirallinen sopiminen

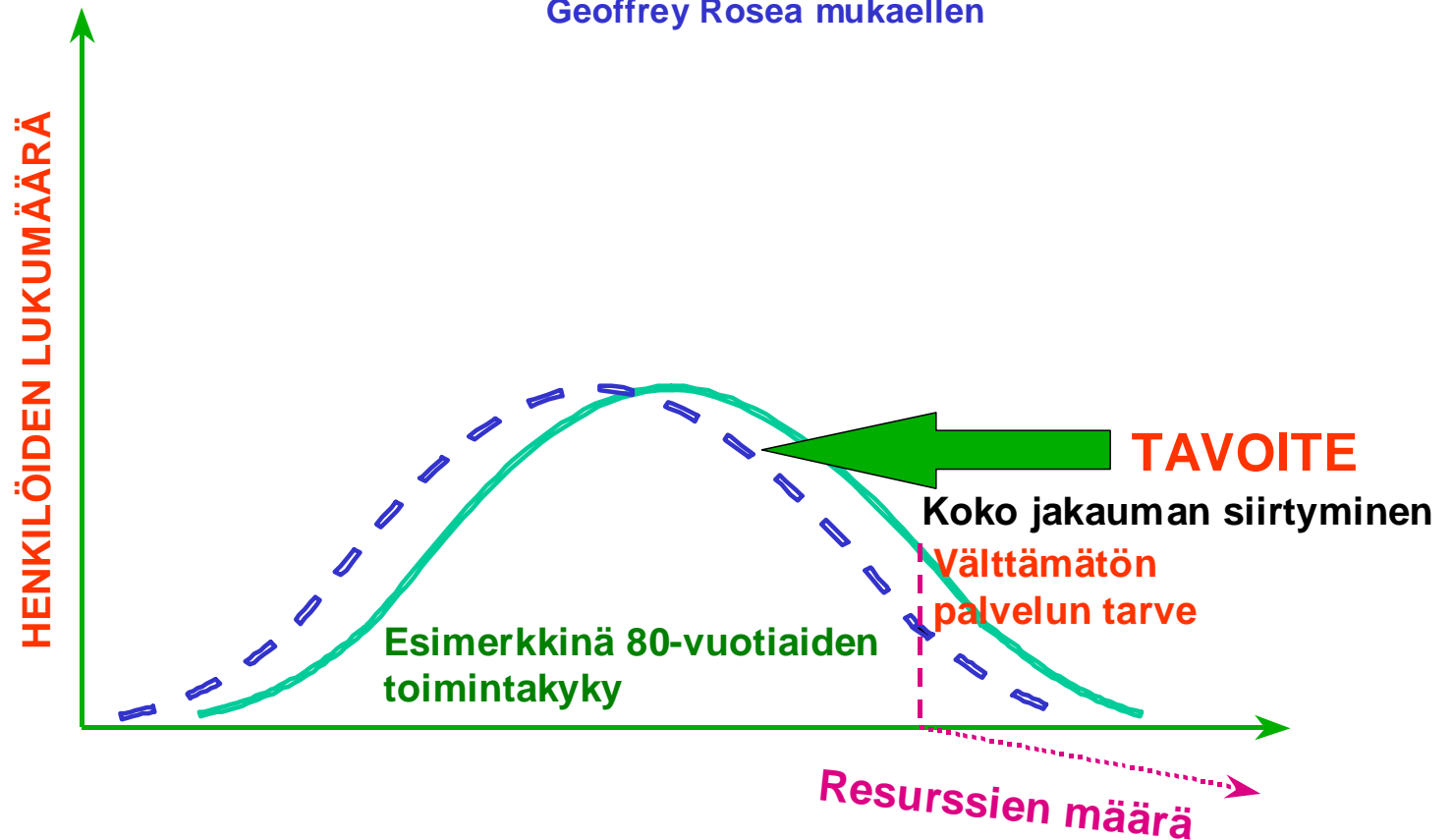
Tunnusmerkit sopivat hyvin **ELONPOLKUJA** toimintaan

ELONPOLKUJA

EHKÄISYSTRATEGIA – VÄESTÖSTRATEGIA

Geoffrey Rosea mukaelen

Yhdessä sovittu tavoitteet

- Kehittää ja lisätä ikäihmisten toimintakykyä edistävää ja ylläpitävää toimintaa, erityisesti liikuntaa toimintakyvyn osana.
- Edistää ikäihmisten psyykkistä ja sosiaalista vireyttä sekä yleistä aktiivisuutta
- Saattaa ikäihmisten parissa työskentelevät toimijat Tampereella entistä parempaan yhteistyöhön
- Edistää kuntouttavan työotteen omaksumista vanhustyössä

TOIMINTAMUODOT

- **TIEDOTUS**
- **KOULUTUS**
- **TAPAHTUMAT**

ASIOIDEN VALMISTELUA JA TOTEUTTAMISTA VARTEN TYÖRYHMÄT

Toimintaa on arvioitu säännöllisesti ja yhteistä suuntaa haettu vuosittaisilla kehittämisiltapäivillä

Verkoston yleiskokouksissa hyväksytyt toiminnan päälinjat

KUNNOSSA KAIKEN IKÄÄ 60 +

KUMPPANEINA

- **Kaupungin liikuntatoimi**
- **Hämeen Liikunta ja Urheilu ry**

TOIMINTA

- **Yhteinen tiedotus; vuosittainen KKI 60+ Opas**
- **Kouluttajakoulutus; n. 30 kouluttajaa**
- **Vertaisohjaajakoulutus; 120 vertaisohjaajaa**
- **Liikuntaneuvola; yksilöllinen ohjaus liikuntaan**

Rahoitusta on saatu valtakunnallisesta Kunnossa Kaiken Ikää ohjelmasta

Haasteena on edelleen saada liikkumisreseptit käyttöön

Vuonna 2007 aloitti Voimaa Vanhuuteen-hanke

- **Toteuttajana Nääsville ry**
- **Kotona asuvat 75 + ikäiset**

KOHTI ITSENÄISTÄ VANHUUTTA SEMINAARIT

<i>Vuosi</i>	<i>osanottajia</i>	<i>paikka</i>	<i>teema</i>
2001	270	Koukkuniemi	Miten ympäristö ja palvelut voivat tukea itsenäistä elämää
2002	160	Pirkka-halli	Näköaloja ikäihmisten toimintakykyyn ja elämänlaatuun
2003	130	Koukkuniemi	Liikkumisen esteettömyys – avain osallisuuteen ja hyvinvointiin
2004	200	Pirkka-halli	Luovuus ikäihmisten arjessa
2005	170	Koukkuniemi	Yksinäisyys – este hyvälle vanhuudelle
2006	250	Koukkuniemi	Ikääntymisen voimavarat

ELONPOLKUJA

TEEMAVUOSIA

IKÄIHMISTEN
TANSSIN VUOSI
2004 TAMPERE
elonpolkuja

Väriä elämään

Ikäihmisten
kulttuurin
vuosi 2005

Ikäihmisten tapahtumapäivät 2000-2006

<i>Vuosi</i>	<i>Osanottajia</i>	<i>Paikka</i>	<i>Teema</i>
2000	1300	Pakkahuone	Laatua elämään
2001	1300	Pakkahuone	Yhdessä eteenpäin
2002	1200	Tampere-talo	Iloa, vireyttä ja hyvää oloa
2003	2500	Tampere-talo	"Elon poluilla"- KKI 60+ valtak.syyskauden avaus
2005	3280	Tampere-talo	2-päiväiset SenioriMessut
2006	500	Sammon keskuslukio	

TOIMINTAVIIKOT

Yhteinen tapahtumakalenteri ja tiedotus

Tapahtumajärjestäjiä ollut yhteensä 30-40

Tapahtumakalenterissa oli ikäihmisille
tarkoitettuja avoimia tapahtumia vuonna 2005
yhteensä 230

Osanottajia

- 2005 noin 9000
- 2006 noin 7000

LIIKUNTATORI

Laaja eri liikuntamuotojen esittely

Valtakunnallisten Hyvä Ikä messujen yhteydessä

<i>Vuosi</i>	<i>messukävijöitä</i>	<i>liikuntatorilla kävijöitä</i>
2002	9700	n. 5100
2004	9920	n. 7000

- Vuonna 2008 Hyvä Ikä messut Tampereella ja liikuntatori taas mukana

2007 teema:

ELONPOLKUJA

Yhdenvertaisesti 2007

Toukokuu

3.5.
Tammerkosken
ympäristö,
klo 10 alkaen

Kevätkävely

Ikäihmisten kaikille avoin kulttuurikävely reitin varrella tehtävärasteja Koko perhe mukaan.

10.5.
Varala, Pyynikki
klo 13 alkaen

Kevätkieppi

Vanhustyö ammattilaisille suunnattu virkistäytymispäivä Pyynikillä ja Varalan

Urheiluopiston vieraana. Reitin varrella tehtävärasteja. Lopuksi sauna ja ohjelmaa. WHO:n Liiku terveemmäksi päivä

Kesäkuu 2007

4.6.
Vanha Kirkko,
Vanha kirjastotalon
puisto, Keskustori
klo 10 alkaen

Astu Suveen

Kaikille avoin kesäinen kulttuuritapahtuma kesän ensimmäisenä markkinapäivänä. Vanha Kirkossa soi suvivirsi ja kauneimmat hengelliset laulut.

Lokakuu 2007

7.- 14.10.

Ikäihmisten tapahtumaviikko

Elonpolkuja -verkosto esittäytyy taas perinteisellä valtakunnallisella vanhustenviikolla.

10.10.

**Koukkuniemi
Juhlatalo, auditorio
klo 12-16**

Kohti Itsenäistä vanhuutta seminaari

**Aiheena: EU-teema,
Yhdenvertaisuus**

13.10.

**Tampere –talo,
Sorsapuistosali**

Seniorimessut

Mukana myös Seniorilaulaja 2007 finaali
Elonpolkuja –verkosto esiintyy
tasatunnein.

Marraskuu 2007

15.11.

**Sosiaali-
ja terveystalo,
auditorio
klo 12 alkaen**

Elonpolkuja-verkoston kehittämispäivät

ELONPOLKUJA

Iloa ja vireyttä liikkumalla 2008

MITÄ ON SAATU AIKAAN

- KUMPPANUUTEEN PERUSTUVALLA YHTEISTYÖLLÄ ON SAAVUTETTU SILLE YHDESSÄ ASETETUT TAVOITTEET
- YHDESSÄ ON VOITU TOTEUTTAA MONIA ASIOITA, JOIHIN YHDEN TOIMIJAN RESURSSIT EIVÄT YKSIN OLISI RIITTÄNEET
- KOULUTUKSILLA, TIEDOTUKSELLE JA TAPAHTUMILLA ON VAIKUTETTU TAMPERELAISTEN IKÄIHMISTEN ITSENÄISEN ELÄMÄN EDELLYTYKSIIN
- “NYTTIKESTIPERIAATE” ON TOIMINUT KÄYTÄNNÖSSÄ

Lisätietoja: <http://www.tampere.fi/sosiaalipalvelut/vanhustenpalvelut/elonpolkuja/index.html>

Erkki Teinilä

TAMPEREEN GERO-HANKE

- ❖ Hanke toimi ajalla 1.9.2005 - 31.10.2007
- ❖ Rahoitusta saatiin 75 % valtakunnallisesta sosiaalialan kehittämisohjelmasta
- ❖ Kokonaiskustannukset 261 756 €, josta kaupungin osuus 65 439 €
- ❖ Hanke on ”kärkihankkeena” kaupunkistrategiaa toteuttavassa hyvinvointipalvelujen toteuttamisohjelmassa

1. Tampereen Gero-hankkeen lähtökohdat

2. Mitä hankkeessa on tehtiin

3. Ehdotuksia palvelujärjestelmän kehittämiseksi

Gerontologinen sosiaalityö on tehnyt viime vuosina läpimurtoa sosiaalityön erityisalana

- ❖ **tieto ja käsitykset vanhuksista ja heidän tarpeistaan on muuttunut**
- ❖ **tutkimusta ilmestynyt viime vuosina runsaasti**
- ❖ **professori kolmessa yliopistossa (Lappi, Jyväskylä, Helsinki)**
- ❖ **kehitetty uusia gerontologisen sosiaalityön työmenetelmiä**

Lähtötilanne Tampereella

- ❖ **vanhustyöhön erikoistuneita sosiaalityöntekijöitä oli Tampereella vain vanhainkodeissa ja sairaaloissa**
 - ❖ **yhdelläkään ei ollut takanaan sosiaaligerontologian opintoja, vaan työ on opittu käytännön kautta**
- ❖ **kotona asuvat vanhukset eivät ole saaneet heille sopivia sosiaalityön palveluja**

GERONTOLOGISEN SOSIAALITYÖN TARPEEN TAUSTAT

Eri kirjallisista lähteistä kerätty luettelo, jota käytettiin yhtenä lähtökohtana Hankkeessa tätä tietoa verrattiin käytännön asiakastyöstä saatavaan tietoon

Yksinäisyys ja turvattomuuden tunne

Masennus

Päihdeongelmat

Voimakkaat elämänmuutokset; läheisen kuolema tai sairaudet

Perheenjäsenten väliset ristiriidat; mustasukkaisuus, väkivalta, taloudellinen hyväksikäyttö

Käsittelemättömät traumaattiset kokemukset

Taloudelliset huolet, puutteelliset asumisolosuhteet ja tulojen riittämättömyys

Tiedon puute palveluista ja muista etuuksista

Arjessa selviytymisen vaikeudet toimintakyvyn laskiessa

Asuin- tai hoitopaikan ja palvelujen valintaan vaihdoksiin liittyvät ongelmat ja ristiriidat

Myös omaiset ja muut läheiset tarvitsevat sosiaalityön tukea

Suuri osa vanhuksista on tyytyväisiä elämäänsä ja heillä ei ole suuria ongelmia

Kotihoidon kehittämistarve

- ❖ asiakkaiden toimintakyvyn ja palvelutarpeiden arvioinnissa oli puutteita; RAI-arviointi tulossa kotihoitoon
 - ❖ **toimintakykymittariin nähden oli suuria odotuksia**
- ❖ asiakkaiden palvelu- ja hoitosuunnitelmissa ei otettu huomioon riittävästi kaikkia asiakkaiden tarpeita
 - ❖ **lähinnä selvitettiin kotihoidon käytettävissä olevien palvelujen tarve**
- ❖ asiakkaiden kotona selviytymistä ei tueta riittävän laaja-alaisesti
 - ❖ **kotihoito on järjestänyt pääasiassa ”ruoan, hoidon ja puhtauden”**

Nämä tulokset ”kolahtivat” hanketta käynnistäessä

TUTKIMUSTULOKSIA (Vaarama 2004)

MIKÄ ENNUSTAA SIIRTYMISTÄ PITKÄAIKASEEN LAITOSHOITON

- ❖ **Koettu yksinäisyys 5-kertaisti laitoshoiton joutumisen todennäköisyyden**
- ❖ **Puutteellinen asuminen 3-kertaisti**

MIKÄ SELITTÄÄ KOTIHOIDOSSA SELVIITYMISTÄ

- ❖ **Jos henkilö on kaikissa henkilökohtaisissa toimissaan autettava, hänellä on 8-kertainen todennäköisyys joutua kotihoidosta laitokseen kuin PADL- toimissaan itsenäisillä.**
- ❖ **Hyvä elämänhalu eli hyvä psyykinen toimintakyky vähentää riskiä 94 % eli miltei poistaa sen.**
- ❖ **Tulos osoittaa, miten tärkeä laitoshoiton joutumisen suoja psyykinen toimintakyky on ikääntyneille.**

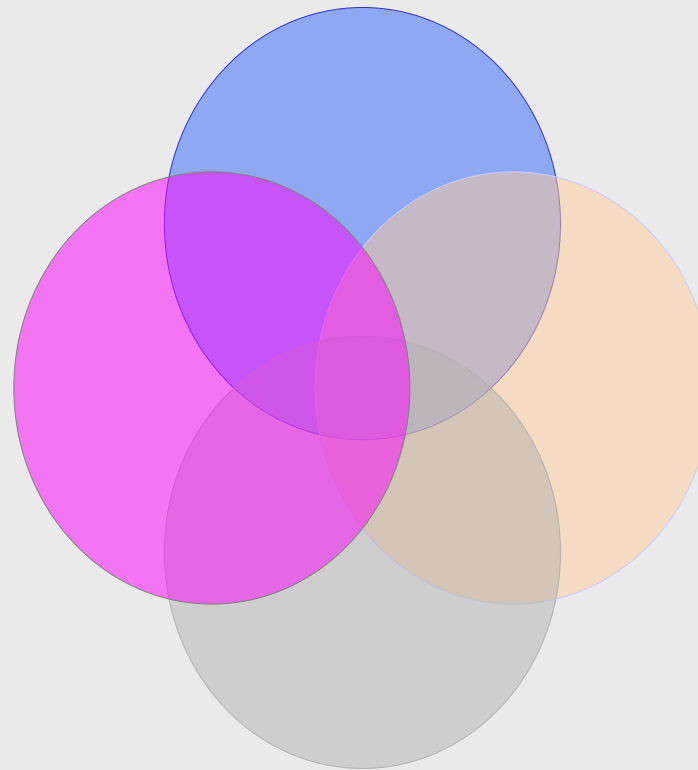

LÄHESTYMISTAPANA KOKONAISSVALTAINEN IHMISKÄSITYS ELÄMÄNLAADUN ULOTTUVUUDET (WHO)

Fyysinen

Psyykkinen

Sosiaalinen

Elinympäristö

- ❖ **Nykyiset palvelut ja hoito eivät yksin riitä osalle huonokuntoisista; ”ruoka, hoito ja puhtaus” eivät yksin riitä**
- ❖ **Hyvinvoinnin sosiaalisen ulottuvuuden ja ympäristönmerkitys jää vielä liian vähälle huomiolle**
- ❖ **Koettu yksinäisyys ja turvattomuus sekä huono ympäristö ovat merkittäviä uhkia joidenkin huonokuntoisten vanhusten kotona selviytymiselle**
- ❖ **Palvelut ja hoito ovat välttämättömiä, mutta ne eivät ole riittäviä hyvän elämän edellytyksiä**
- ❖ **Hyvinvointiyhteiskunta on jotakin enemmän kuin julkisten palvelujen hyvinvointivaltio**

**Keskeinen lähtökohta/näkökulma oli myös toimintakyky
Toimintakyky luo edellytyksiä hyväksi koetulle elämälle.
Siksi sen oikea, ymmärtäminen, arviointi ja siihen
vaikuttaminen ovat kaikki hyvin tärkeitä asioita.**

TOIMINTAKYVYN OSA-ALUEET (WHO 2001)

- 1. Fyysinen toimintakyky**
- 2. Kognitiivinen (älyllinen) toimintakyky**
- 3. Psyykkinen toimintakyky**
- 4. Sosiaalinen toimintakyky**
- 5. Ympäristö**

- 1. Gerontologisen sosiaalityön palvelujen turvaaminen vanhuksille**
- 2. Toimintakyvyn arvioinnin kehittäminen sekä sitä ylläpitävien ja vahvistavien toimintatapojen ja palvelujen kehittäminen**
- 3. Verkostotyö vanhusten hyvinvoinnin edellytysten parantamiseksi julkisten palvelujen ja kansalaisyhteiskunnan yhteistyöllä**

Hanke verkostoitui ja kokosi yhteen eri tahojen asiantuntemusta

- ❖ **johto- ja ohjausryhmä; laaja asiantuntemus**
- ❖ **viisi kehittämistyöryhmää tavoitteiden mukaisesti**
 - ❖ moniammatillisia ryhmiä; n. 80 henkilöä mukana
 - ❖ ryhmässä myös ikäihmisten edustus
- ❖ **säännöllinen yhteistyö kotihoidon ja gerontologisen sosiaalityön kanssa**
 - ❖ yhteistyön kautta saatiin koko ajan uutta tietoa asiakastyön tasolta

Käytännön toiminta

- ❖ **koulutus**
- ❖ **kokeilut**
- ❖ **kehittämistyöt**

Koulutukset

❖ lähtökohtana koulutustarvekysely

❖ malli saatiin pääkaupunkiseudun hankkeelta

❖ Seminaareja

❖ Palvelujärjestelmäosaamisen koulutussarja

❖ Opintopiiri

❖ Sosiaaligerontologian perusopinnot

❖ 21 opiskelijaa

❖ Työmenetelmien koulutussarja

❖ menetelmiä/lähestymistapoja esittelevä sarja

❖ Päihdetyön koulutus

❖ koulutusta järjestettiin sosiaalityöntekijöille, palveluohjaajille, kehittämistyöryhmien jäsenille, palvelujen johdolle ja päättäjille

Sosiaalityön pilotointi kotihoidossa

- ❖ **sosiaalityö kotihoidon asiakkaiden ja kotihoidon tukena**

Asiakasohjauspilotti

- ❖ **sosiaalityö tilaajan asiakasohjausta rakentamassa**

Kotihoitopilotti

- ❖ **haettiin uusia välineitä toimintakyvyn ja palvelutarpeiden arvioitiin**
- ❖ **Tavoitteena asiakkaan tilanteen ymmärtäminen toimijuuden kautta – ei vain mittarilla kohdetta mitaten**
- ❖ **sosiaalityön tuki asiakkaille**

Ikäihmisten päihde- ja mielenterveystyömalli

- ❖ **jatkohankkeen suunnittelu ja käynnistäminen**
 - ❖ http://www.tampere.fi/projektit/sosiaalijaterveystoimi/ikaantyn_eidenpaihdehanke/index.html

Suunnitelma asiakasprosessiin integroidusta asiakaspalautejärjestelmästä kotihoitoon

Ehdotus vanhustyön eettisiksi ohjeiksi

- ❖ **Kolmitasoiset eettiset ohjeet**
 1. Mitä tamperelainen vanhus tahtoo
 2. Miten tamperelainen vanhustyön ammattilainen toimii
 3. Miten tamperelainen vanhustyöhön vaikuttava päättäjä toimii

Mitä nyt tekisin?- opas

- ❖ tietoa harrastuksista, vapaaehtoistyöstä, kansalaisvaikuttamisesta

Eläke-ikäisten harrastustoiminnan ohjaajakoulutus

- ❖ ajatuksena KKI 60+ hankkeen soveltaminen muualle
- ❖ hanke teki aloitteen ja työväenopisto suunnitteli

Suunnitelma etsivän vanhustyön hankkeeksi

- ❖ voimakkaan, äkillisen elämänmuutoksen kokeneiden löytäminen ja auttaminen
- ❖ Gero-hanke suunnitteli, Martinus Säätiö haki rahoitusta RAY:ltä; rahoitusta ei saatu

Voimaa Vanhuuteen – läkkäiden terveysliikuntaohjelma

- ❖ aloite ja suunnittelun käynnistyt gero-hankkeesta
- ❖ toteuttajaksi NääsVille ry, jolle RAY myönsi avustuksen

Työtavat

- ❖ Puhelinkonsultaatiot; kotihoito, asiakkaat, omaiset
- ❖ Kotikäynnit; aloite kotihoidosta, asiakkailta, omaisilta tai muilta viranomaisilta
- ❖ Avoimet vastaanotot; kokeiltiin yhdellä alueella lyhyesti

ASIAKKAIDEN TUEN TARPEEN PÄÄASIALLISET SYYT 1.1. - 30.6.2007	
Asiakkaista (214) naisia 124 ja miehiä 90	
Psykososiaaliset ongelmat	
- Yksinäisyys, turvattomuus, omaisten puute	46
- Mielenterveysongelmat	23
- Kaltoinkohtelu, hyväksikäyttö	12
- Ristiriidat puolison ja/tai omaisten kanssa	10
Palveluiden tarve	
- Kotona selviytymistä tukevien palveluiden tarve	45
- Sopivan asuin-/sijoituspaikan tarve	31
Toimeentulo-ongelmat	
- Etuisuuksien (esim. hoitotuki, asumistuki) hakeminen	22
- Kotihoidon maksun alentaminen	17
- Toimeentulotuen tarve	94
Päihdeongelmat	30
Muu syy	49
Eri syyt yhteensä	379

1. Tuloksia asiakastyön tasolta

- ❖ gerontologisen sosiaalityön tarve saatiin selvästi osoitettua
- ❖ asiakkaita voitiin myös auttaa

2. Palvelujärjestelmätason tuloksia

- ❖ Sosiaalityön tehtävät ja työnjako vanhusten avopalveluissa selkeytyi
- ❖ Sosiaalityöntekijöiden ammatillinen identiteetti ja asiantuntijarooli vahvistui
- ❖ Sosiaalityön ja kotihoidon yhteistyö on vahvistunut

Tampereen nykyisen toimintamallin yhdeksi tavoitteeksi on asetettu asiakaslähtöisten palvelujen ja palveluprosessien rakentaminen. Kaikki ehdotukset tähtäävät asiakaslähtöisyyden lisäämiseen. Niiden toteuttaminen sopii erittäin hyvin osaksi kaupunkistrategian toteuttamista.

- 1. Gerontologisen sosiaalityön vakinaistaminen kotona asuvien tueksi**
 - ❖ koulutusta tarvitaan edelleen lisää

- 2. Kotihoidon toimintatavan kehittäminen**
 - ❖ asiakkaan omatyöntekijän työn kehittäminen
 - ❖ palveluohjauksen kehittäminen
 - ❖ asiakkaiden palvelutarpeiden arvioinnin kehittäminen
 - ❖ RAI-mittaristo ei yksin riitä: asiakas pitää ymmärtää myös toimijana toimijuus-näkökulmasta

3. Kotihoidon palvelujen kehittäminen

- ❖ ulkoiluttaminen, saattaja-apu, kuljetuspalvelu
- ❖ mielenterveysasiakkaiden kotihoito; tarvitaan erilainen palvelukonsepti kuin vanhuksille

4. Kotona selviytymisen muu tuki

- ❖ dementianeuvonta osaksi Ikäpisteen työtä
- ❖ kotihoidon lääkäripalvelut
- ❖ riittävästi sopivaa lyhytaikaista hoitoa
- ❖ riittävästi sopivaa päivätoimintaa
- ❖ asiakasohjaus toimivaksi

Gerontologinen sosiaalityö on noteerattu myös laatusuosituksessa

Ikäihmisten palvelujen laatusuositus:

Gerontologinen sosiaalityö eli vanhussosiaalityö on sosiaalityön erityisala, jonka tavoitteena on vahvistaa ikäihmisten toimintakykyä, hyvinvointia, elinympäristöä, sosiaalisia olosuhteita ja yhteisöjen toimivuutta.

Gerontologinen sosiaalityö on elämänhallintaa ja itsemääräämisoikeutta tukevaa työtä.

Se auttaa asiakasta saamaan tarvittavat palvelut sekä sosiaalityön tukitoimenpiteet ja vastaa niiden valmistelusta ja toteutuksesta.

STM:n julkaisuja 2008:3

Hankesuunnitelman tavoitteet (6) toteutuivat kokonaan tai osin. Toteutumatta jääneet asiat vaativat resursseja ja hallinnollisia päätöksiä. Hanke voi vain valmistella asioita.

Hanke nosti esille joidenkin vanhusten kotona selviytymisen ja elämänlaadun kannalta tärkeitä, liian vähälle huomiolle jääneitä asioita.

Tampereella on tapana tehdä aina muutaman vuoden välein iso organisaatiouudistus, jolla ongelmat ratkaistaan. Kaikkia kaupungin tai sosiaali- ja terveystoimen hallinnollisia uudistuksia on perusteltu vanhusten palvelujen kehittämistarpeilla ja väestön ikääntymisellä. Uudistusten logiikat vain ovat vaihtuneet.

Tampereen Gero-hanke etsi ratkaisuja asiakastyön tasolla tehtävän kehittämistyön avulla. Toivottavasti tällainen kehittämistyö jatkuu myös tulevaisuudessa.

Lisätietoja: www.tampere.fi/projektit/sosiaali-ja-terveystoimi/gero/index.html